

Omgevingstafel I 5 maart 2025, dorpshuis Langezwaag

1. Voorstelronde en achtergrond project

Iedereen wordt welkom geheten en de agenda wordt toegelicht. De aanwezigen hebben zich voorgesteld met naam en functie. Herman Pieter Klaster geeft aan het project als projectleider te hebben opgepakt en draagt het projectleiderschap na de omgevingstafels over aan Hinke Veenstra. Hinke is projectleider voor de ruimtelijke Omgevingsplan procedure en Eelco van der Heide is projectleider bouw en pakt samen met Comprix als bouwheer de uitwerking en nieuwbouw van de school op. Herman Pieter geeft een korte toelichting op de voorgeschiedenis van het project en de stappen die reeds zijn gemaakt om tot de omgevingstafel te komen.

2. Pitch van de betrokken partijen: welke kansen, zorgen en resultaten zie je

De verschillende initiatiefnemers wordt gevraagd een pitch te geven welke zorgen, kansen en gewenste resultaten ze zien. Plaatselijke belangen Langezwaag, Luxwoude en Comprix geven een toelichting.

Langezwaag

De dorpen is gevraagd om vertegenwoordigers te leveren bij de omgevingstafel. Vanuit Langezwaag was veel belangstelling om mee te praten (12 aanmeldingen). Daarom is besloten om voorbereidend op de omgevingstafel voor Langezwaag een klankbordsessie te houden om meerdere geluiden uit het dorp op te halen en mee te nemen naar deze Omgevingstafel. [REDACTED] doet verslag met aanvulling van [REDACTED] en [REDACTED]. De gewenste locatie vanuit het dorp is De Boenders en zo dicht mogelijk tegen de sportvelden aan. Hier liggen veel kansen.

Kansen

Groene omgeving, goede ligging ten opzichte van sportvelden en dorpshuis, kinderen en samenwerking met sportvelden, duurzaamheid en centrale ligging van een IKC. Voor de opvang is het handig als kinderen naar de sport moeten voor training.

Dorpstuin, nieuwe inrichting verkeer en met name afremmen verkeer De Boenders, iets met een autoluwe zone. Misschien ook een combinatie met OV.

Het dorp vindt sociale cohesie erg belangrijk en met elkaar samen dingen doen.

Het bos is aan onderhoud toe, deze kans goed benutten van bos. Bijvoorbeeld rolstoelpad, spelen in het bos. Wel met zorg voor de aanwezige natuurwaarden en boscompensatie.

Zorgen

Sociale controle en veiligheid waarborgen buiten schooltijd. Antennemast is een aandachtspunt. Vooral het gevoel dat het mensen geeft. Ook hinder/fijnstof en snelheid 60km vanaf Boenders is een aandachtspunt.

Luxwoude

[REDACTED] geven aan dat de impact van een nieuwe school op een nieuwe locatie voor het dorp Langezwaag het grootst is. De keuze van de locatie is volgens hen daarom meer voor Langezwaag om daar iets van te vinden. Ze denken graag mee. Ze benoemen dat er vanuit het dorp wel enige spoed is gewenst. De bouw van de nieuwe school duurt enorm lang. Als belangrijk punten noemen ze ook: hoe meer wensen hoe langer het duurt.

Voor Luxwoude is de route naar de school/veiligheid enorm belangrijk. De oversteek Luxwoude/Langezwaag wordt als gevaarlijk oversteekpunt benoemd.

Jonkerslân

■ benoemt dat bovenstaande punten ook voor Jonkerslân gelden. Jonkerslân neemt niet actief deel aan de omgevingstafel omdat de ruimtelijke impact van de bouw van de nieuwe school in Langezwaag is. Het dorp vindt het wel belangrijk dat er aandacht is voor de bereikbaarheid en veiligheid op de route naar school toe.

Comprix / It Aventoer

■ geeft De Boenders locatie aan als beste plek. De precieze locatie van de school is niet heel belangrijk. Er is zorg bij de school dat veel onderzoek (ecologie etc.) het tempo eruit haalt. Het is voor de school belangrijk dat alle dorpen voelen dat het hun school is. Er is een wens voor groen, duurzaamheid, dorpstuin, eventueel dierenkamp, combinatie plein en sport/dorp. De nieuwe locatie is een mooie kans om sociale cohesie te versterken (beweegtuin, ontmoeting). Een groot aandachtspunt is het verkeer en de routing.

■ sluit zich hierbij aan. Ten aanzien van de school moet men ongeveer rekening houden met 700 m2 en kinderopvang erbij 800 m2. Plein 750 m2 n kinderopvang plein 50 m2. De uitdaging is om verder te denken dat bestaande kaders: ruimte buiten de pleinen ook bruikbaar voor schoolkinderen. Na schooltijd plein ook bruikbaar voor kinderen.

Sport Fryslân ■

Hoe dicht bij de sport hoe beter. Dit scheelt reistijd tijdens schooluren. Het voorstel is om de 'Tút en derút plek' niet te dicht bij school te doen. Dit, om een stuk beweging te pakken bij kinderen. Optie is nog om te combineren met een beweegtuin voor ook ouderen. Zodat deze ook hier actief kunnen deelnemen.

3. Aandachtspunten, kaders en randvoorwaarden vanuit provincie, wetterskip en gemeente

Na de verschillende pitches van initiatiefnemers wordt gevraagd aan de aanwezige overheden de kaders en opgaven aan te geven en hierop te reageren.

Wetterskip Fryslân

█ begint met een uitleg van het watersysteem van de locatie de Boenders. Hij heeft vier kaarten meegenomen welke hij toelicht:

- 1) Rioolpersleidingen: er loopt een leiding tussen het bos en De Jister. Mogelijk kan hierop aangesloten worden.
- 2) Schouw watergangen: er lopen rondom het bos een aantal schouw sloten. Die worden onderhouden door aanwonenden en daar moet een schouwpad blijven om bij de sloten te kunnen. In het bos lopen enkele afwateringssloten.
- 3) Waterpeil: het bos ligt lager dan de omliggende bebouwing. Bij bouwen in het bos zou het het peilgebied van de school omhoog kunnen om gelijk te trekken met omliggende waterpeil (dit is circa 25-30 centimeter). Aandachtspunt hierbij zijn de effecten op de bomen.
- 4) Hoogtekaart: geeft geen grote verschillen en daardoor niet direct bijzonderheden.

Daarnaast is de regel dat bij het verharderen van gebied 10% van de nieuwe verharding maar ook dakoppervlak in water gecompenseerd moet worden. Dit in verband met water afvoer en opname/berging. Er zijn geen concrete opgaven vanuit het Wetterskip in dit gebied.

Provinsje Fryslân

█ geeft aan dat:

- De provinciale omgevingsverordening de kapstok voor het ruimtelijk beleid is. Hierin is opgenomen dat bij uitbreiding, buiten de rode contouren, de ontwikkeling aansluitend aan het bestaand stedelijk gebied moet plaatsvinden. Er is al een onderbouwing gemaakt voor een locatie buiten de rode contouren maar deze moet dan verder onderbouwd worden op welke locatie deze dan het beste past.
- Het bestaande bos is natuur buiten NNN. Dat geeft mogelijkheden. Zoveel mogelijk mitigeren en compenseren. Wel is het van belang dat het om een openbaar belang gaat waar een school mogelijk wel aan zal voldoen. Er moet intern bij de provincie nog wel gecheckt worden hoe andere afdelingen staan in het plan om te kappen in het bos voor bouw. Dit wordt nog teruggekoppeld.
- Plannen nog moeten worden getoetst op de reguliere onderwerpen zoals: archeologie, cultuurhistorie, natuur, etc...

█ geeft aan dat:

- Vanuit ruimtelijke kwaliteit er gekeken wordt naar het landschap en de identiteit van de dorpen. De identiteit van het dorp Langezwaag is dat er sprake is van een lintbebouwing. Om dit te behouden moet er niet volledig worden verdicht vanuit de dorpskern maar juist een open buffer aanwezig blijven om dit te behouden. Dus niet de dorpen naar elkaar toe bouwen.
De oprek richting lint Luxwoude is logisch maar dient niet te fors te zijn (anders loopt de kenmerkende openheid weg);
- De noordelijke open ruimte geeft deze borging. Wel zou er gekeken kunnen worden naar de opstreckende noord-zuid stroken en hier boscompensatie aan te leggen om deze de accentueren.
Kijk ook naar mogelijkheden voor bosaanplant aan de NO kant van Langezwaag. De dorpsrand is daar behoorlijk versteend. Dit moet nader uitgewerkt worden.

Gemeente:

Water

Gemeente voegt toe op de punten genoemd door Wetterskip:

- Als gemeente sturen we op klimaatadaptief plannen uitvoeren.
- We moeten goed kijken in plannen naar waterafvoer of opslag.
- Voor het thema water is vooral het Wetterskip leidend.

Landschap

De regel is wat je kapt, moet je elders terugbouwen in een vergelijkbare vorm / volume. Het bos is gemeenteground dus de herplant moet ook op gemeenteground buiten het bestaand stedelijk gebied plaats vinden. Afhankelijk van de soorten die er staan en hoeveel er wordt gekapt moet worden bepaald hoeveel er terug geplant moet worden. Een aandachtspunt is het verhogen van het waterpeil en het effect daarvan op de bomen. Niet alle bomen kunnen over natte voeten.

Ruimtelijk

De gebruiksfunctie zal gewijzigd moeten worden in het omgevingsplan. Hiervoor staat de gemeente aan de lat en gaat dat aan een bureau uitbesteden.

Waar we rekening mee moeten houden zijn diverse onderzoeken (ecologie, geluid, stikstof etc). Voor de milieuzonering is een school belaster en ontvanger. Als belaster geldt een richtafstand van 30 meter van school naar woning. Echter de weg kan ook geluidsgevoelig zijn voor de school als ontvanger.

Stikstof is een item dat speelt in alle projecten en op alle locaties. In vroeg stadium een eerste toets doen om te kijken of er een depositie wordt verwacht.

Zendmast: in 2017 is de mast vergund. Het gemeentelijk beleid zegt 10 meter afstand tot woningen. Daarnaast is er ook veel in de beleving van gezondheidssfeer. Over negatieve effecten is nog veel kennisleemte. De gemeente zoekt contact met een instantie welke hierover meer kennis heeft waar we in deze situatie rekening mee moeten houden, ook qua afstanden.

School

Er zijn standaard normen voor m2 schoolruimte en pleinruimte bij leerlingaantallen. Dat geldt ook voor de opvang. Hier kan nog discussie over gevoerd worden als je de omgeving van de school zo inricht met speelmogelijkheden, zodat er minder m2 voor het plein van school zelf nodig zijn.

De grove richtlijn waar we eerst van uit gaan:

Gebouw: school 700 m2 + BSO 100/150 m2 = 850 m2

Plein: 750 + 50 = circa 800 m2

Er wordt nog de vraag gesteld of de hogere groepen bijvoorbeeld op de verdieping les kunnen krijgen zodat je de hoogte in kunt. Comprix geeft aan dat een verdieping erg ambitieus is ten op zichte van het bouwbudget. Ervaring leert dat hoogbouw duurder is en dat het al een uitdaging wordt om binnen budget te blijven met laagbouw.

Pauze

4. Gezamenlijke vertrekpunten formuleren

Aandachtspunten/uitgangspunten welke als vertrekpunt voor het benoemd zijn:

- Aansluitend op de bestaande bebouwing / bestaand stedelijk gebied
- Situeer het IKC zo dicht mogelijk bij het dorp en de (sport)voorzieningen
- Stimuleren om op de fiets te komen en minimale voorzieningen voor de auto (T+E).
- Zorg voor goede en open zichtrelaties met het aangrenzende woongebied en de sportvelden (sociale veiligheid schoolplein als speelplek buiten schooltijd).
- Zorg voor een heldere opdeling tussen het gebied van de school en openbaar gebied.
- Verbinding school, natuur, duurzaamheid en gebruik omgeving buiten schooltijd.
- Betrek het bos en de omgeving bij de schoolomgeving voor een optimale leeromgeving
- Bestaande dorpskern ontlasten van autoverkeer (alert zijn op sluiproutes)
- School moet toegankelijk zijn voor hulpdiensten en afval inzameling.
- Halen en brengen organiseren aan de westkant van het terrein, ontsloten vanaf De Boenders. Andere oplossingen, zoals parkeren bij de sportvelden, leiden waarschijnlijk tot ongewenste situaties op de Boenders
- Zorg voor goede fietsverbindingen met het dorp, de omgeving en het dorpshuis/sportzaal. Dit vraagt mogelijk om nieuwe paden en opwaardering van bestaande routes.
Onderzoeksvraag: Is er aan de westzijde van de sportvelden voldoende ruimte? Met behoud van waardevolle bomen?
- Zorg voor zoveel mogelijk afstand tot de zendmast
- Voor de inpassing moet bos worden gekapt; het nieuw te planten bos kan aan de noordzijde worden ingepast. De rand van het dorp kan hierdoor minder recht en hard worden. Voorkom wel dat Langezwaag en het lint van de Hegedyk (visueel) met elkaar verbonden raken. Kap niet meer bos dan nodig is voor een goede inpassing en stem de vormgeving van het nieuw aan te planten bos af op de opstreckende verkaveling
- Behoud linten structuur bovenzijde Boenders.

5. Schetssessie om tot een voorkeurslocatie te komen

Met de kaart op tafel gaat stedenbouwkundige [REDACTED] schetsen. De verschillende posities/locaties voor de school worden besproken. Als voorkeurslocatie wordt gekozen voor de locatie: links onderin het bos, aansluitend op de sportvelden.

Schets tijdens de sessie

Schets uitwerking (zie bijlage grote weergave)

6. Afsluiting en vervolgspraken

Na een productieve en interactieve middag sluiten we af met een aantal procesafspraken:

- Provincie en gemeente gaan intern alle collega's die er iets van moeten vinden bevragen over het eerste schetsontwerp. Dit is input voor de tweede omgevingstafel op 3 april.
- De terugkoppeling van deze bijeenkomst naar de klankbordgroep vindt plaats in de volgende sessie op 19 maart. Daar wordt voor de vertegenwoordigers nieuwe input opgehaald voor omgevingstafel 2.
- Bij omgevingstafel 2 zijn Wetterskip en Provinsje Fryslân niet aanwezig. De intern opgehaalde informatie geven zij door aan [REDACTED] of [REDACTED] van de gemeente.
- De tweede omgevingstafel gaat verder in op de uitwerking van deze locatie en proces hoe nu verder.
- De school zorgt voor vertegenwoordiging van 3 leraren en de kinderopvang bij de volgende omgevingstafel.
- Zorgvuldigheid in communicatie is een pré. De gemeente heeft een projectpagina ingericht: www.opsterland.nl/itaventoer. Hierop wordt een update geplaatst van de Omgevingstafels en andere actualiteiten.
- Herman Pieter bedankt iedereen voor de bijdragen en constructieve bijeenkomst.

Bijlagen:

1. Schetsuitwerking It Aventoer
2. Informatie Wetterskip Fryslân
3. Informatie Provincie Fryslân